

Finansdepartementet
Enheten för upphandlingsrätt
103 33 Stockholm

Stockholm

Vår referens

Dnr

2015-12-22

Ulrica Dyrke

Fi2015/04904/UR

Remissyttrande – Promemoria – Kompletterande bestämmelser om upphandling

Företagarna har fått möjlighet att yttra sig över rubricerade promemoria och vill lämna kommentarer i följande delar.

Direktupphandling av koncessioner

Förslaget innebär bland annat att koncessioner vars värden beräknas understiga fem procent av tröskelvärdet¹ ska få upphandlas utan förhandsannonsering (direktupphandling). Förslaget innebär även att den upphandlande myndigheten/enheten ska anta riktlinjer för direktupphandling. Vidare bedöms att de allmänna upphandlingsrättsliga principerna bör gälla även vid direktupphandling som inte har ett bestämt gränsöverskridande intresse samt att dokumentationsplikten inte bör begränsas till koncessionsupphandlingar över ett visst värde.

Företagarna har inga invändningar emot den föreslagna regleringen om direktupphandling av koncessioner. Som tillägg anser Företagarna dock att det uttryckligen bör anges att det är den upphandlande myndigheten/enheten som har att styrka att beloppsgränsen faktiskt underskridits. Företagarna tillstyrker förslaget att dokumentationsplikten ska gälla generellt och inte ska vara begränsad till koncessionsupphandlingar över visst värde. Detta skapar efterföljande transparens genom möjligheten att i efterhand ta del av hur en direktupphandling har genomförts. Vidare instämmer vi i bedömningen att de allmänna upphandlingsrättsliga principerna bör gälla även vid direktupphandling som inte har ett bestämt gränsöverskridande intresse.

Företagarna välkomnar och vill understryka betydelsen av förslaget att upphandlande myndigheter/ enheter ska anta riktlinjer för genomförande av direktupphandlingar. Som framhålls i promemorian bör i dessa riktlinjer anges tydliga kriterier för

---

¹ Tröskelvärdet uppgår enligt artikel 8 i LUK-direktivet till 5 186 000 euro exkl mervärdesskatt.

konkurrensutsättning av direktupphandlingar, antingen genom annonsering eller genom att tillfråga flera leverantörer. Annonsering underlättar bl.a. för mindre företag att få reda på vilka affärsmöjligheter som existerar på den offentliga marknaden och är av central betydelse ur ett konkurrensperspektiv.

Tillgång till kontrakt

I promemorian föreslås att en upphandlande myndighet/enhet som inte omfattas av offentlighetsprincipen på begäran ska lämna ut en kopia av det kontrakt som har tilldelats enligt de nya lagarna om offentlig upphandling, upphandling inom försörjningssektorerna och upphandling av koncessioner. En sådan begäran ska behandlas skyndsamt. Företagshemligheter i kontrakten ska dock inte få lämnas ut. En upphandlande myndighet/enhet som lämnar ut en kopia av ett kontrakt, ska inte få ta mer betalt för utlämnandet än den avgift som en statlig myndighet skulle få ta ut vid ett motsvarande utlämnande av en allmän handling. Ett beslut att inte lämna ut uppgifter i ett kontrakt ska få överklagas till förvaltningsrätt.

Företagarna ser positivt på förslaget om tillgång till kontrakt. För företag som deltar i offentliga upphandlingar finns ett stort värde i att kunna få tillgång till de kontrakt som ingås genom offentlig upphandling. Anbudsgivare i offentliga upphandlingar har ett berättigat intresse av att kunna följa upp sådana upphandlingar där anbudsgivaren i fråga inte tilldelats kontraktet. Sådan uppföljning är dock i dagsläget inte möjlig när det rör upphandlande myndigheter/enheter som inte omfattas av offentlighetsprincipen. Vi konstaterar att förslaget innebär att företagshemligheter inte ska lämnas ut, vilket gör att förslaget på ett rimligt sätt balanserar mellan de olika intressen som finns att beakta i sammanhanget.

Det kan konstateras att kommunala bolag redan idag omfattas av offentlighetsprincipen och därmed måste lämna ut såväl kontrakt som upphandlingsdokument. Enligt Företagarnas uppfattning vore det intressant att utreda om den föreslagna bestämmelsen skulle kunna utvidgas till att även omfatta insyn i andra upphandlingsdokument som den upphandlande myndigheten/enheten ska bevara.

Avslutande av avtal

Promemorian innehåller förslag om att en upphandlande myndighet/enhet ska se till att avtal som ingås efter upphandling enligt de nya upphandlingslagarna innehåller villkor som gör det möjligt att avsluta dem i vissa situationer där de har tillkommit i strid med EU-rätten.

Företagarna finner förslaget rimligt. De närmare förutsättningarna för avslutande av avtal bör kunna regleras mellan avtalsparterna, i enlighet med promemorians förslag.

Behov av rättsmedel för tidigare meddelade koncessionsavtal

Företagarna kan konstatera att det kommande svenska regelverket rörande koncessioner kommer att innebära rättsmedel för koncessionsavtal som tilldelas fr.o.m. ikraftträdandet av LUK. Vi vill dock framhålla att det även finns behov av regler som möjliggör rättslig prövning av tidigare tilldelade koncessionsavtal. Anledningen är att det följer av EG/EU-fördragen att bestämmelser om rättsmedel redan tidigare skulle ha varit genomförda i svensk nationell rätt. Utan en sådan reglering kan Sverige inte fullt ut anses ha uppfyllt sina EU-rättsliga åtaganden.

Företagarna

Patrik Nilsson

Chef Politik Analys & Opinion

Ulrica Dyrke

Upphandlingsexpert